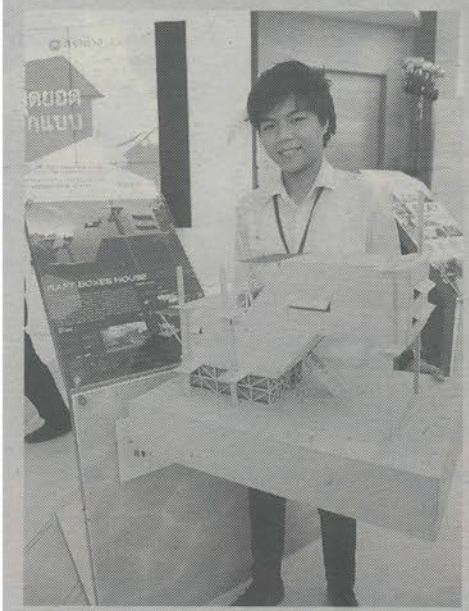
ในช่วงเดือน ต.ค.-พ.ย.เมื่อปีที่แล้ว หลายคนได้อยู่บ้านกันเย็นๆ เพราะเต็มไปด้วยน้ำ ปีนี้หลายคนคงโล่งอกแล้วว่าน้ำไม่มา ถึงกระนั้นที่สุดของเหตุการณ์มหาอุทกภัย ปี พ.ศ. 2554 ก็ยังตราตรึงใจผู้คน รวมทั้งความหวาดผวากับน้องน้ำ

ความเสียหายมหาศาลน้ำท่วมเมื่อปีที่แล้ว ทั้งบ้านเรือน รถยนต์ โดยเฉพาะจิตใจที่บอบช้ำของประชาชน ส่วนหนึ่งต้องยอมรับว่า ความเสียหายที่เกิดขึ้นเนื่องมาจากโครงสร้างบ้านในปัจจุบัน ไม่ได้ทำเพื่อรองรับต่อสถานการณ์ภัยพิบัติ โดยเฉพาะน้ำท่วมแต่อย่างใด

แนวคิดนี้เป็นที่มาให้เกิดโครงการสร้างสรรค์ผลงานเด็กสร้างบ้านครั้งยิ่งใหญ่ ซึ่งเป็นการจับมือกันของมูลนิธิที่อยู่อาศัยประเทศไทย บริษัท เอสซีจี ผลิตภัณฑ์

นายณัชรานุพงษ์ แก้วแดง จากทีม "Raft Boxes House"

ก่อสร้าง จำกัด และบริษัท เซรามิค อุตสาหกรรมไทย จำกัด จัดโครงการประกวดออกแบบบ้าน ***'ฟลัดเวย์ โฮม (Floodway Home) - บ้านอยู่กับน้ำ'*** โดยเปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี ได้เข้ามาร่วมพัฒนาแบบบ้านให้มีคุณสมบัติแข็งแรงทนทาน สามารถรองรับสถานการณ์ที่เกี่ยวกับน้ำได้

สำหรับโจทย์การออกแบบได้กำหนดให้สร้างเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยให้ผู้มีรายได้น้อย มีพื้นที่ใช้สอยขนาดตั้งแต่ 32-40 ตารางเมตร สำหรับครอบครัวที่มีสมาชิกไม่เกิน 4 คน ราคาก่อสร้างไม่เกิน 150,000 บาท (เป็นราคาวัสดุและค่าแรง ไม่รวมรากฐาน) และต้องมีความมั่นคงแข็งแรง สอดคล้องกับวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของคนไทย ทั้งนี้ผลงานที่ได้เข้ารอบ 3 ทีมสุดท้าย จะได้มีโอกาสลงมือสร้างจริงๆ ที่ อ.มหาราช จ.พระนครศรีอยุธยา เมืองเทศกาลแห่งน้ำที่ท่วมกันเกือบทุกปี

ในผลงานที่ส่งเข้าประกวดทั้ง 108 ผลงาน มีทั้งผลงานบ้านยกสูงภูมิปัญญาไทย และบ้านลอยน้ำ แต่การคัดเลือกด้วยเหตุผลที่ต้องออกแบบให้สร้างอยู่อาศัยได้จริง และ

'เด็กสร้างบ้าน'อยู่กับน้ำ

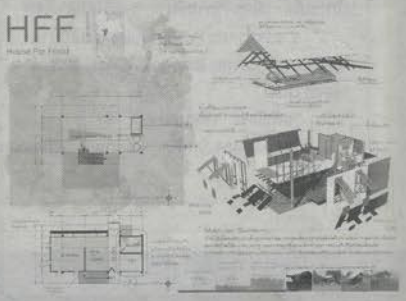
ทีม "บ้านแบ่งให้คิด"

รองรับกับวิถีชีวิตคนไทย ทำให้คณะกรรมการคัดเลือกผลงานชิ้นโบแดง 3 ผลงาน จากไอเดียและฝีมือของนิสิตคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (สจล.) กินเรียบทั้งหมด ในชื่อ 3 ผลงาน ดังนี้ FLOW, บ้านแบ่งให้คิด และ HFF-House for flood

นายวิชญ์ภาส ถาวโรฤทธิ์ หรือเชียร์ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 หนึ่งในสมาชิกทีมออกแบบผลงาน *"บ้านแบ่งให้คิด"* เล่าว่า บ้านแบ่งให้คิดได้ออกแบบให้รองรับวิถีชีวิตของคนไทย โดยมีจุดเด่นที่บ้านแต่ละหลังสามารถรองรับการต่อเติมเส้นทางให้ไปหามาสู่กันได้ในสถานการณ์น้ำท่วม ตามหลักคิดของทีมที่ว่า "ท่ามกลางวิกฤติ การจะอยู่รอดด้วยตัวคนเดียวถือว่ายากมาก ไม่ว่าอย่างไรย่อมมีคนรอบข้างที่หนีน้ำมาพร้อมกับเรา" เพื่อสร้างความช่วยเหลือกันในชุมชน ให้ช่วยกันฝ่าวิกฤตินี้ไปให้ได้ อย่างไรก็ตามมองว่าการออกแบบบ้านให้อยู่กับน้ำ ควรเป็นการออกแบบประเภทยกสูงจะดีกว่าประเภทลอยน้ำ เนื่องจากวิถีชีวิตคนจริงๆ อยู่บนพื้นดิน ไม่ใช่อยู่บนเรือ หากคนไม่คุ้นเคยจริงๆ การไปอยู่บ้านลอยน้ำ อาจทำให้คนที่อยู่ในบ้านรู้สึกว่าคุณภาพชีวิตน้อยลง

"บ้านผมอยู่ที่ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ที่ผ่านมาเกิดเหตุการณ์น้ำท่วมเป็นประจำ ทำให้นำประสบการณ์ความเดือดร้อนเหล่านั้นมาสร้างสรรค์ผลงาน ขณะเดียวกันเหตุการณ์ภัยพิบัติทางธรรมชาติยังทำให้เห็นปัญหาว่า ถึงแม้หน่วยงานภาครัฐจะเข้าไปช่วยเหลือประชาชนด้วยการสร้างบ้านเรือนให้ใหม่ แต่ที่ทำมาก็ไม่เคยตรงรูป ไม่ตรงตามจำนวนคน และไม่รองรับวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่นั้นๆ เห็นได้ชัดในเหตุการณ์สึนามิ ที่ภาครัฐมีโครงการสร้างหมู่บ้านให้ประชาชนที่ได้รับผลกระทบได้อยู่อาศัย แต่ชาวบ้านที่เป็นชาวประมงไม่อยากอยู่ เพราะบ้านที่สร้างห่างไกลทะเล จนปัจจุบันหมู่บ้านเหล่านั้นแทบจะไม่มีใครอยู่อาศัยแล้ว"

เชียร์ยังบอกอีกว่า การเรียนของตนที่มหาวิทยาลัยก็เหมือนกับนักศึกษาทั่วไป มีทั้งเรียน เล่นเกม และเที่ยว แต่เมื่อถึงเวลาเรียนก็ตั้งใจเรียนจริง และหลายๆ ครั้งที่เที่ยวและเล่นเกมก็เป็นการไปหาประสบการณ์นอกห้องเรียน แต่ตนก็ยอมรับว่าได้ค้นพบในสิ่งที่ตัวเองชอบเร็วจึงทำมันได้ดี ขณะที่การออกแบบบ้านที่ผ่านเข้ารอบนี้เกิดจากการตกผลึกทางความคิด ที่ก่อนหน้านี้ได้ส่งผลงานออกแบบบ้านไปประกวดหลายๆ เวที ซึ่งมีทั้งเข้ารอบและตกรอบ แต่ก็ไม่เคยท้อ

House of Flood

นายสุพพัต ทองอุไรพร หรือหน่อง นักศึกษาชั้นปีที่ 4 หนึ่งในสมาชิกทีมออกแบบผลงาน "HFF-House for flood" เล่าว่า ทีมได้ออกแบบบ้านที่สามารถจำศีลได้เหมือนกบ ทั้งออกแบบให้มีพื้นที่สำหรับปลูกผักสวนครัวไว้กินเอง มีถังเก็บน้ำใช้จากรางน้ำฝน ส่วนหลังคามีพื้นที่ตากน้ำให้เป็นน้ำสะอาดได้ และการออกแบบบ้านยังออกแบบให้ลมสามารถพัดผ่านได้เพื่อระบายความร้อนในบ้าน นอกจากนี้ยังออกแบบเพื่อรองรับการต่อเติมขยายอยู่รวมกันเป็นสังคม เพื่อการช่วยเหลือเกื้อกูลกันในยามเกิดภัยพิบัติอีกด้วย

ขณะที่ ***นายณัชรานุพงษ์ แก้วแดง หรือเซ็นท์*** นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (มธ.) เจ้าของผลงาน "Raft Boxes House" เล่าว่า ปีที่แล้วบ้านตนก็น้ำท่วมเช่นกัน ซึ่งก็นำประสบการณ์และแรงบันดาลใจนั้นมาสร้างสรรค์ผลงาน ทั้งนี้มองว่าบ้านที่จะรองรับน้ำท่วมได้ ต้องสามารถปรับระดับตามระดับการขึ้น-ลงของน้ำ และต้องไม่มีส่วนใดของบ้านได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์ดังกล่าวเลย ขณะที่บ้านยกสูงถึงแม้จะสร้างเพื่อรองรับกับน้ำท่วมแล้ว แต่หลังน้ำลดก็ยังมีส่วนหนึ่งของบ้านได้รับผลกระทบอยู่ดี อย่างไรก็ตามบ้านที่ตนได้ออกแบบมีราคาเกินกว่าวงเงินที่กำหนดไว้ ขณะที่โครงสร้างบางส่วนที่ต้องลอยน้ำยังต้องออกแบบให้แข็งแรงกว่านี้

การประกวดรอบสุดท้ายจะตัดสินด้วยการโหวตของผู้อยู่อาศัยจริงหลังลงมือสร้างเสร็จในเร็วๆ นี้ อย่างไรก็ดีการออกแบบบ้านอยู่กับน้ำราคาประหยัด ถือเป็นอีกหนึ่งทางเลือกทางรอดในการสร้างที่อยู่อาศัย ให้รองรับกับการเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติ ซึ่งนอกจากประชาชนที่จะได้ประโยชน์ จากการนำแบบบ้านอยู่กับน้ำที่สามารถนำไปสร้างได้จริงแล้ว ประโยชน์ก็ยังสนองแก่ชีวิตนิสิตนักศึกษาให้ก้าวหน้า และเป็นที่ยอมรับสู่วิชาชีพต่อไปด้วย.

สุพพัต ทองอุไรพร หรือหน่อง เจ้าของไอเดีย House of Flood